

Språkscreening vid 2 ½ års ålder på barnavårdscentralen

– en metodbeskrivning

Eva Sandberg*, AnnaKarin Larsson* och Carmela Miniscalco**

*Central barnhälsovård Göteborg och Södra Bohuslän, Närhälsan, Västra Götalandsregionen

**Enheten för logopedi & Gillbergcentrum, Sahlgrenska akademin, Göteborgs universitet

Innehåll

Introduktion	3
Typisk tal- och språkutveckling	4
Språkscreening vid 2½ år	5
Material	6
Tillvägagångssätt	7
Bedömning av barn med flera språk i familjen	8
Utfallskriterier vid 2 ½ år	9
Uppföljande bedömning vid 3 år	9
Utfallskriterier vid uppföljande bedömning vid 3 år	10
Åtgärder efter utfall i screening	11
Vill du läsa mer	11
Referenser	12
Bilagor	13

Göteborg, juni 2016

Introduktion

I Sverige har man sedan 1970-talet undersökt barns tal- och språkutveckling på barnavårdscentralerna (BVC) vid 4-års ålder. År 1991 utgavs Allmänna råd från Socialstyrelsen där man rekommenderade en tidigare tal- och språkscreening med större fokus på barnets språkliga och kommunikativa utveckling (1). Logopeder inom Central Barnhälsovård i Södra Bohuslän samt Barnhälsovården i Uppsala utvecklade då metoder för språkscreening av yngre barn, Språkscreening vid 2 ½ års ålder (2) respektive Språkscreening vid 3 års ålder (3, 4). Båda metoderna har utvärderats vetenskapligt och visat att det går att identifiera barn med tidiga svårigheter gällande tal, språk och kommunikativ utveckling på BVC. Rikshandboken i barnhälsovård (5) rekommenderar att någon av dessa metoder används för språkscreening i tidig ålder. Rekommendationen utgår från Socialstyrelsens "Vägledning för barnhälsovård" (6), där metoderna också finns omnämnda. I dag använder en majoritet av alla landets barnavårdscentraler någon av de två metoderna vid hälsobesöket vid 2 ½ års ålder eller vid 3 års ålder (7).

I detta dokument beskrivs Språkscreening vid 2 ½ års ålder utvecklad av logoped Carmela Miniscalco. Metoden har modifierats och anpassats till svenska förhållanden efter en metod från England (8,9).

Språkscreening vid 2½ års ålder fokuserar på att identifiera de barn som inte kommit igång med sin tal- och språkutveckling som förväntat. Språkscreeningen uppmärksammar även barn med kommunikativa svårigheter, d.v.s. de barn som inte visar så stort intresse för samspel. En förutsättning för att erbjuda språkscreening, är att det finns tillgång till utredning, rådgivning och intervention av logoped och andra yrkeskategorier, t ex barnhälsovårdspsykolog och BVC-läkare/barnläkare vid behov. I de studier som utförts för att följa upp barn som fick utfall i språkscreening vid 2 ½ års ålder på BVC, dvs. barn som hade språkliga svårigheter, visades att ca 6 % av barnen hade någon form av språkstörning (2, 9). I studiegruppen framkom dessutom att ca 60 % av barnen förutom sina språkliga svårigheter också hade svårigheter med uppmärksamhet, koncentration, kontakt och beteende när de följdes upp i skolåldern (10, 11). De språkliga svårigheterna var ett av det första och tidigaste tecknen på en vidare problematik i barnets utveckling. Studien visade även att det är viktigt att följa barnen över tid. För att underlätta beslut om eventuella åtgärder rekommenderas att följa upp barn med utfall i språkscreening, i konsultation med barnläkare och/eller psykolog inom barnhälsovården (BVC-team).

För att säkerställa kvaliteten på språkscreeningen, bör varje BVC -sjuksköterska som ska utföra screeningen få utbildning i metoden samt utbildning om barns typiska tal-, språk- och kommunikativa utveckling. I Socialstyrelsens skrift "Om implementering" (12) påtalas vikten av kunskap för användare i metod och att det finns tillgång till handledning vid införande av en ny screeningmetod. Behov av handledning finns även efter införandet för att upprätthålla så god kvalitet som möjligt. Möjlighet till diskussion samt stöd från organisationen, t ex barnhälsovård, logopedmottagning, och ledning krävs för en lyckad implementering.

Typisk tal- och språkutveckling

Barnets tal- och språkutveckling formas i samspel med övriga medfödda förutsättningar och är inte en isolerad process. Den miljö barnets vistas i hjälper också till att forma utvecklingen. Barnets språkutveckling måste därför bedömas i relation till all övrig utveckling såsom intellektuell, social, emotionell och biologisk. Föräldrar noterar ofta tidigt, många gånger långt tidigare än omgivningen, om deras barn inte utvecklar tal och språk som förväntat (13). Det är alltid av största vikt att ta föräldrars oro på allvar och föräldraoro över barnets tal-, språk- och/eller kommunikationsutveckling kan ensamt föranleda remiss till logoped, se lokala remissrutiner.

Den typiska språkutvecklingen för barn i 2 ½-3 års ålder, oavsett om de bor i en familj där man talar ett eller flera språk, är att de är intresserade av att kommunicera och samspela i lek med både vuxna och barn. Uppskattningsvis har 2 ½-åringen förståelse för ca 300-500 ord (impressivt ordförråd) och har minst 50 olika ord som de kan uttrycka (expressivt ordförråd). De förstår instruktioner som t ex. "Var är dockan? ", "Gå och hämta pyjamasen!", "Lägg bilen i väskan!" och kan själva ställa frågor som t ex "Var är bollen?" eller "Vem är det?" (5,14).

En uppgift i frågeformuläret till föräldrar i Språkscreening vid 2 ½ års ålder är att uppskatta antal ord hos barnet. Det kan ofta vara svårt för föräldrar, och det är bra att ge exempel för att förtydliga vad som efterfrågas. En viktig sak att komma ihåg är att orden inte behöver uttalas korrekt. Att barnet har ett ord, innebär att det använder en verbal "etikett" på något i omgivningen. Till exempel kan ljudhärmande läten (mu, bä, voff etc.) räknas in som ord. I samtalet med föräldrar kring ordförråd, kan BVC-sjuksköterskan ge exempel på ord som är vanligt förekommande (bil, bada, gunga, boll). Ofta är det ord som använts i de dagliga rutinerna och i lek med det lilla barnet. Därefter kan man tillsammans komma fram till ungefär hur stort ordförråd barnet har.

Barn i 2½ års åldern kombinerar oftast små meningar med minst två ord, men många använder längre meningar. De kan berätta vad de gör ex. " titta docka, mer juice, bilen åker där", och sätter ord på aktiviteter, ex. gunga, cykla, sparka boll. När det gäller uttalet, saknar ofta 2 ½-åringen många språkljud då språkljudsutvecklingen framförallt tar fart i 3-årsåldern. Det sker oftast en kraftig utveckling av språkljudssystemet mellan 3-4 års ålder. Vid Språkscreeningen vid 2 ½ års ålder är det inte språkljuden och barnets uttal som ska ligga i fokus. De förmågor som i första hand bedöms är barnets förståelse av språk, barnets ordförråd och om den grammatiska utvecklingen har tagit fart (d.v.s. om barnet har tvåordsmeningar).

I 3-årsåldern har språket utvecklats ytterligare och barnet kombinerar allt längre meningar, oftast med tre till fem ord. Ordförrådet ökar ytterligare och barnen använder olika ord för att beskriva hur föremål ser ut, var föremålet finns och vad föremål används till (lek, matlagning). Treåringen har också förmåga att föra ett samtal dvs. lyssna och ge respons, inleda samtal etc. (5,14).

Det är viktigt att komma ihåg att språkscreeningens krav på 50 talade ord, tvåordsmeningar, förståelse av enkla instruktioner och begrepp (i/på, stor/liten) är relativt lågt ställda. Detta gäller även krav vid uppföljande bedömning vid 3 år d.v.s. barnet ska förstå längre instruktioner (i två led) och kombinera treordsmeningar.

Språkscreening vid 2½ år

Språkscreeningen ska genomföras när barnet är 2 ½ år +/- 2 månader (min 2:4 år – max 2:8 år). I en del fall bör en uppföljning vid 3 års ålder ske (min 2:9 - max 3:3 år). Då utökas screeningmaterialet och andra frågeformulär och arbetsformulär ska användas (se Uppföljande bedömning vid 3 år).

Tidsåtgången för bedömningen är ca 10-15 minuter. Barnet kan sitta i förälders knä, själv på stol eller på golvet tillsammans med den som utför screeningen.

Språkscreeningen består av *två delar* och båda används som underlag vid bedömningen;

1. ett *frågeformulär till föräldrar* om barnets språkutveckling som bifogas kallelsen till hälsobesöket.
2. en *direkt observation* av barnets språkutveckling enligt ett strukturerat arbetsformulär där BVC-sjuksköterskan samspelar med barnet kring en väska/låda med leksaker

Uppgifter från tidigare hälsobesök om tidig utveckling, tillväxt, tidigare/nuvarande sjukdomar och ärftlighet är viktigt att väga in vid bedömningen. Särskilt viktigt är uppmärksamma information om joller, ärftlighet för språk- och talstörningar, (tidigare) förekomst av otiter/otosalpingiter, läs- och skrivsvårigheter i familjen samt neuropsykiatriska diagnoser i familjen.

Kontakter med barnets förskola kan ge viktig information om lek – och samspelsutveckling inför en eventuell vidare utredning, men också ett stöd om barnet inte medverkar fullt ut vid BVC-besöket.

Material

Vid bedömning används leksaker eftersom det oftast är lättare att locka barn till kommunikation och samspel med hjälp av kända lekföremål. I 2 ½-3 års ålder leker barn ofta låtsaslekar t ex matar dockan, bjuder på kaffe, låtsas att köra/åka bil/buss etc. I leken kan tal och språk samt kommunikation bedömas på ett enkelt sätt.

Det är viktigt att den stora och den lilla bilen är av *samma sort och i samma färg*, då det är enbart storleksbegreppen stor/liten som undersök. Detsamma gäller storlek på hunden och kossan. *Hunden är mindre än kossan*.

Materialet som används när barnet är 2 ½ år består av en låda eller väska innehållande nio föremål:

- Docka
- Hund
- Ko
- Boll
- En stor och en liten bil
- En tesked
- En kopp och ett fat

I vissa fall (se Uppföljande bedömning vid 3 år) utförs en bedömning när barnet är 3 år. Då används samma material som vid 2 ½ år, men det ska läggas till *ett tåg och en säng*. Detta för att kunna ge längre och mer komplexa instruktioner till barnet och därmed öka kraven på barnets förmåga. Ett annat arbetsformulär och frågeformulär till föräldrar används vid 3 års ålder.

Tillvägagångssätt

Barnets tal, språk och kommunikativa utveckling bedöms under hela hälsobesöket. Lekföremålen har till uppgift att underlätta samspel med det lilla barnet. Det kan dock vara bra att "tjuvlyssna" på barnet i väntrummet för att om möjligt få höra fler spontana yttranden (uppgift 1). Anteckna gärna vad barnet säger på arbetsformuläret.

När det gäller att locka barnet att säga något ord eller mening om föremålen i uppgift 1-4, är det bra att undvika kravfyllda frågor t ex "Vad är det...?". Istället kan man pröva att använda så kallade ifyllnadsfrågor. Till exempel; "*Titta här är en*" och visa föremålet och invänta barnets svar, alternativt "*Här kommer en.....*" och visa föremålet och invänta barnets svar. Om barnets svar dröjer, så säg vad det är.

Presentera inte alla föremål på en gång, plocka fram något/några föremål i taget.

Om barnet är blygt och/eller inte vill medverka kan det vara bra att starta bedömningen med uppgifter (5-8) som inte kräver något verbalt svar. De är uppgifter som kan upplevas som mindre kravfyllda och talande barn kommer ofta igång efter en stunds lek.

För att få en uppfattning om barnets ordförståelse kan man ta fram två föremål, t ex en bil och en boll. Säg "Ge mig bollen".

Förstår barnet prepositionen i och på? Säg "Lägg hunden i koppen!" eller "Sätt fatet/tallriken på koppen/muggen!".

Förstår barnet begreppen stor och liten? Säg "Kör den stora bilen till mig!" eller "Kör den lilla bilen till pappa/mamma!"

Förstår barnet en enkel uppmaning? Säg "Lägg bollen i väskan!" eller något liknande. Pröva gärna flera gånger om barnet inte efterföljer instruktionen.

Barn i 2 ½-3 års ålder kan oftast peka ut flera kroppsdelar ögon, näsa mun, mage m.fl. Säg "Titta här är dockans näsa. Var är din näsa?"

Bedömning av barn med flera språk i familjen

Ett litet barn som lever i en flerspråkig miljö, med ett eller flera språk i hemmet och ytterligare ett på förskolan, har oftast inte hunnit tillägna sig tillräckliga kunskaper i svenska för att 2 ½ års språkscreening ska kunna utföras på svenska. Det är barnets tal- och språkutveckling på modersmålet/barnets starkaste språk som är avgörande för den fortsatta utvecklingen (5). Med hjälp av förälder och/eller tolk kan språkscreeningen utföras på modersmålet. I annat fall bör kartläggning ske tillsammans med barnets föräldrar om hur tal- och språkutvecklingen på modersmålet fungerar. Vid osäkerhet eller oro hos förälder angående språkval och/eller språkutveckling så kan barnet remitteras till logoped.

Följande frågor är några av de frågor som kan användas som hjälp för att kartlägga det flerspråkiga barnets tal- och språkutveckling när den ordinarie språkscreeningen vid 2 ½ eller 3 års ålder inte utförs. Dessa bör ses som ett komplement till de sedvanliga föräldrafrågorna som används vid 2 ½ års språkscreening.

- Är ni oroliga för barnets tal- och språkutveckling?
- Hur är barnets språkutveckling jämfört med syskon och andra jämnåriga?
- Vilket/vilka språk talas i hemmet?
- Hur länge har barnet varit placerad i förskola?
- Förstår barnet vad Ni säger till henne/honom?
- Förstår ni vad barnet säger?
- Visar barnet intresse för att tala/kommunicera med barn och vuxna?

Utfallskriterier vid 2 ½ år

Vid 2 ½ års ålder har barnet utfall i språkscreeningen om en eller flera av följande svårigheter förekommer och kan remitteras till logoped:

Utfall frågeformulär från förälder (v g se skuggade rutor i arbetsformulär 2½ år)

- Föräldraoro finns kring barnets tal-, språk- och kommunikationsförmåga
- Föräldrarna bedömer att barnet använder 0-25 ord (d.v.s. verbala uttryck, ord, ljud som förälder kan förstå)
- Förälder uppger att barnet inte kan sätta samman två ord till en mening
- Föräldrar uppger att barnet har svårt att efterfölja instruktioner
- Föräldrar uppger att barnet har svårigheter att tugga och/eller svälja

Utfall vid direkt observation (v g se skuggade rutor i arbetsformulär 2½ år)

- Barnet talar inte spontant
- Barnet saknar tvåordsmeningar
- Barnet har en nedsatt språkförståelse, t ex förstår inte en enkel uppmaning som "Lägg hunden i koppen!"

Det är ett observandum om barnet saknar begreppen stor och liten samt lägesorden i och på. Fundera över ordförrådets storlek.

Uppföljande bedömning vid 3 år

En uppföljande bedömning vid 3 års ålder erbjuds en del barn. Om följande framkommer vid 2 ½-årsbesöket, utförs ytterligare en bedömning vid 3 år:

- Föräldrarna bedömer att barnet använder 25-50 ord
- Föräldraoro finns kring barnets tal-, språk- och kommunikationsförmåga
- Barnet medverkar dåligt men verkar förstå bra

Utfallskriterier vid uppföljande bedömning vid 3 år

Vid 3 års ålder har barnet utfall när *något eller några* av följande föreligger och remitteras då till logoped:

Utfall frågeformulär från förälder

- Föräldraoro finns kring barnets tal-, språk- och kommunikationsförmåga
- Föräldrarna bedömer att barnet använder färre än 50 ord
- Förälder uppger att barnet inte kan sätta samman tre ord till en mening
- Föräldrar uppger att barnet har svårt att efterfölja instruktioner
- Barnet upplevs så svårförståeligt för familjen att bara en förälder eller ett syskon förstår
- Föräldrar uppger att barnet har svårigheter att tugga och/eller svälja och/eller dreglar ymnigt

Utfall vid direkt observation (v g se skuggade rutor i arbetsformulär 3 år)

- Barnet talar inte spontant
- Barnet saknar treordsmeningar
- Barnet saknar lägesorden/prepositionerna i och på
- Barnet förstår inte uppmaning i två led t ex "Sätt hunden på väskan och ge mig bilen!", "Sätt bilen på tåget och kör den till mamma/pappa!"

Det är ett observandum om barnet saknar begreppen stor och liten. Fundera över ordförrådets storlek.

Åtgärder efter utfall i screening

- Remiss till logoped om utfall enligt kriterier ovan.
- Råd till föräldrar om språklig stimulans, t ex i vardagliga aktiviteter. Se Rikshandboken. Informationsfilmen från Kodknäckarna, "Hitta Språket", som också finns på flera språk, kan vara lämplig som en introduktion kring barns typiska språkutveckling. Filmen ger också många förslag och tips på roliga språkstimulerande aktiviteter.
- Kontakt med pedagog/specialpedagog i förskolan för att få mer information om barnets utveckling (t ex kommunikation, samspel, lekutveckling) för att kunna ge stöd till föräldrar samt ge underlag till ev. vidare utredning/remittering.
- Konsultation eller teambesök på BVC för att diskutera barnets utveckling eller samtala om andra typer av åtgärder t ex medicinsk undersökning, hörselundersökning (se lokala föreskrifter i Rikshandboken), remiss till BHV-psykolog, remiss till neuropsykiatrisk utredning.

Vill du läsa mer

Rikshandboken i barnhälsovård (www.rikshandboken-bhv.se); sök efter sidor om typisk språkutveckling, råd om språklig stimulans och/eller flerspråkighet.

Barnhälsovård- att främja barns hälsa, Margaretha Magnusson, Margareta Blennow, Elisabet Hagelin, Claes Sundelin, Liber, 2016.

Barn i början – språkutveckling i förskoleåldern, Monica Westerlund, Natur & Kultur, 2009.

Broschyr om språkutveckling i olika åldrar, poster om språkutveckling på olika språk (Europeiska logopedförbundet, CPLOL) <http://www.cplol.eu/eng/index.htm>; sök under Documents – Prevention

Kodknäckarnas film om barns språkutveckling, "Hitta språket";
<http://www.kodknackarna.se/hitta-spraket-film-sprakutveckling-barn/>

Broschyr om flerspråkighet; Ett barn – flera språk (Språknätet, Uppsala)
Mer omfattande broschyr kring flerspråkighet; Två språk eller flera (Skolverket)

Referenser

1. Socialstyrelsen. Hälsoundersökningar inom barnhälsovården. Allmänna råd från Socialstyrelsen 1991:8. 1991.
2. Miniscalco Mattsson CM, Mårild S, Pehrsson NG. Evaluation of a language-screening programme for 2.5-year-olds at Child Health Centres in Sweden. *Acta paediatrica*. 2001;90(3):339-44.
3. Westerlund M, Sundelin C. Can severe language disability be identified in three-year-olds? Evaluation of a routine screening procedure. *Acta paediatrica*. 2000;89(1):94-100.
4. Westerlund M, Sundelin C. Screening for developmental language disability in 3-year-old children. Experiences from a field study in a Swedish municipality. *Child: care, health and development*. 2000;26(2):91-110.
5. Rikshandboken i barnhälsovård: Inera – landsting och regioner i samverkan för e-hälsa; [cited 2016 2016-03-16]. Available from: <http://www.rikshandboken-bhv.se/>.
6. Socialstyrelsen. Vägledning för barnhälsovården. Stockholm, 2014.
7. Nayeb L, Westerlund M. Språkbedömningar på BVC utvecklas positivt - fler använder evidensbaserade metoder. *Läkartidningen*. 2014;111(8):334-6.
8. Dixon J, Kot A, Law J. Early language screening in City and Hackney: work in progress. *Child: care, health and development*. 1988;14(3):213-29.
9. Law J. Early language screening in city and Hackney: the concurrent validity of a measure designed for use with 2 1/2-year-olds. *Child: care, health and development*. 1994;20(5):295-308.
10. Miniscalco C, Westerlund M, Lohmander A. Language skills at age 6 years in Swedish children screened for language delay at 2 1/2 years of age. *Acta paediatrica*. 2005;94(12):1798-806.
11. Miniscalco C, Nygren G, Hagberg B, Kadesjö B, Gillberg C. Neuropsychiatric and neurodevelopmental outcome of children at age 6 and 7 years who screened positive for language problems at 30 months. *Developmental medicine and child neurology*. 2006;48(5):361-6.
12. Socialstyrelsen. Om implementering. Stockholm, 2012.
13. Carlsson E, Miniscalco C, Kadesjö B, Laakso K. Negotiating knowledge: parents' experience of the neuropsychiatric diagnostic process for children with autism. *International journal of language & communication disorders*. 2016; 51 (3): 328-38.
14. Westerlund M. Barn i början – språkutveckling i förskoleåldern, Natur & Kultur, Stockholm, 2009.

Bilagor

Frågeformulär till föräldrar 2 ½ år

Arbetsformulär 2 ½ år

Frågeformulär till föräldrar 3 år

Arbetsformulär till uppföljande bedömning vid 3 år

Frågeformulär till föräldrar

språkscreening 2,5 år

Vi är tacksamma om ni vill besvara följande frågor inför besöket på BVC.

Barnets namn:	_____	Barnets födelsedatum:	_____
Besvarat av:	_____	Datum:	_____
Vilka språk talas i familjen?	_____		

- Känner du dig orolig för ditt barns tal och språk?
☐ Ja ☐ Nej
- Visar ditt barn intresse för att kommunicera och tala med barn och vuxna?
☐ Ja ☐ Nej
- Hur många ord kan ditt barn säga?
(Orden behöver inte uttalas rätt, men du ska kunna förstå vad barnet menar.)
☐ 0 – 25 ord ☐ 25 – 50 ord ☐ mer än 50 ord
- Använder barnet hellre gester än tal t ex skakar på huvudet för nej-svar, vinkar/ pekar?
☐ Ja ☐ Nej
- Kan barnet sätta samman två eller flera ord till små meningar?
☐ Ja ☐ Nej
- Språklig förmåga är inte bara att kunna prata utan också att kunna förstå. Förstår ditt barn längre meningar, t ex ”hämta nallen i köket”?
☐ Ja ☐ Nej
- Dreglar barnet mycket (blir våt på tröjan) och/eller har barnet problem med att tugga och/eller svälja?
☐ Ja ☐ Nej

Vid besöket på BVC har du möjlighet att diskutera dina svar.

Ta med det ifyllda formuläret till besöket på BVC!

Arbetsformulär språk screening vid 2,5 år

Datum: _____ Person-nummer: _____
 Barnets namn: _____ Tfn hem: _____
 Adress: _____ Tfn arb: _____
 BVC: _____ Bedömare: _____

Tidigare hälsoövervakning/utveckling enligt BVC-journal		Ja	Nej
Hörselnedsättning/upprepade otiter/otosalpingiter		☐	☐
Ärftlighet för sen språkutveckling/läs- och skrivsvårigheter		☐	☐
Tidigare problem med språkutveckling (vid 6, 10, 18 mån)		☐	☐
Flerspråkighet		☐	☐
Språk i familjen (f) omgivningen (o)			
1. _____	2. _____		
3. _____	4. _____		
Övrigt: _____			

2,5-års screening		Ja	Nej
PRODUKTION	1. Talar barnet spontant?	☐	☐
	2. Skriv ner hur barnet säger:		
	docka bil kopp/mugg		
	fat/tallrik sked boll		
	hund ko väska		
FÖRSTÅELSE	3. Härmar barnet kon, hunden, bilen?	☐	☐
	4. Har barnet 2-ordssatser, t ex "titta vovve"	☐	☐
	5. Förstår barnet prepositionerna i eller på , t ex "Lägg skeden i väskan"?	☐	☐
	6. Kan barnet peka ut den lilla respektive stora bilen?	☐	☐
	7. Kan barnet peka ut olika kroppsdelar på sig själv eller dockan?	☐	☐
	8. Förstår barnet följande uppmaning: "Lägg hunden i koppen" och "Lägg dockan på fatet/tallriken"?	☐	☐
	9. Medverkar barnet bra vid bedömningen	☐	☐
	10. Stämmer undersökningsresultatet med föräldrasvaren?	☐	☐
	11. Allmänna kommentarer om barnet/undersökningen _____		

Bedömning/åtgärder			
Utan anmärkning	☐	Remiss barnläkare	☐
Uppföljning språkutv BVC vid 3 år	☐	Remiss öronläkare	☐
Remiss logoped	☐	Remiss psykolog	☐
Remiss hörselprovning	☐	Avböjer	☐

Frågeformulär till föräldrar – uppföljning språk 3 år

Vi är tacksamma om ni vill besvara följande frågor inför besöket på BVC.

Barnets namn: _____ Barnets
födelsedatum: _____

Besvarat av: _____ Datum: _____

Vilka språk
talas i familjen? _____

1. Känner du dig orolig för ditt barns tal och språk?
☐ Ja ☐ Nej
2. Visar ditt barn intresse för att kommunicera/prata med andra barn och vuxna?
☐ Ja ☐ Nej
3. Hur många ord kan ditt barn säga?
(Orden behöver inte uttalas rätt, men du ska kunna förstå vad barnet menar.)
☐ 0 – 25 ord ☐ 25 – 50 ord ☐ mer än 50 ord
4. Använder barnet hellre gester/kroppsspråk än tal, t ex skakar på huvudet för nej-svar, vinkar/pekar?
☐ Ja ☐ Nej
5. Talar ditt barn i meningar på minst 3 ord?
☐ Ja ☐ Nej
6. Är barnet svårförståeligt för familjen?
☐ Ja ☐ Nej
7. Språklig förmåga är inte bara att kunna prata utan också att kunna förstå. Förstår ditt barn längre meningar, t ex "Lägg dockan i sängen och sätt koppen på fatet"?
☐ Ja ☐ Nej
8. Brukar barnet vilja lyssna på sagor tillsammans med dig?
☐ Ja ☐ Nej
9. Har barnet problem dregling och/eller med att tugga och svälja?
☐ Ja ☐ Nej

Vid besöket på BVC har du möjlighet att diskutera dina svar.

Ta med det ifyllda formuläret till besöket på BVC

Arbetsformulär uppföljning språk vid 3 år

Datum: _____ Person-nummer: _____

Barnets namn: _____ Tfn hem: _____

Adress _____ Tfn arb: _____

BVC: _____ Bedömare: _____

3-års screening av barnets tal och språkförståelse

Material: Lägg till en **säng** och ett **tåg** (lok + 3 vagnar) till 2,5-årsscreeningens leksaker

		Ja	Nej
PRODUKTION	1. Talar barnet spontant?	☐	☐
	2. Skriv ner hur barnet säger:		
	docka bil kopp/mugg fat/tallrik		
	sked boll hund ko		
	väska säng tåg		
	åka sova dricka äta		
	3. Har barnet 3-ordssatser	☐	☐
FÖRSTÅELSE	4. Förstår barnet prepositionerna i och på , t ex "Lägg skeden i väskan"?	☐	☐
	5. Kan barnet peka ut den lilla respektive stora bilen?	☐	☐
	6. Efterföljer/förstår barnet följande uppmaning: "Lägg hunden i väskan och sätt bilen på fatet/tallriken"?	☐	☐
	7. Medverkar barnet bra vid bedömningen	☐	☐
	8. Allmänna kommentarer om barnet/undersökningen _____ _____		

Bedömning/åtgärder

Utan anmärkning	☐	Remiss barnläkare	☐
Remiss logoped	☐	Remiss öronläkare	☐
Remiss hörselprovning	☐	Remiss psykolog	☐
		Avböjer	☐